

Noodzaak van interprofessioneel leren is groot

'Als je elkaar hebt ontmoet, pak je sneller de telefoon'

Elkaars mogelijkheden en beperkingen leren kennen. Maar ook vooroordelen over elkaar de wereld uit helpen: van huisarts richting specialist en van verpleegkundige richting arts. Interprofessioneel leren leidt tot verbetering van zorg.

Een kleine honderd artsen in opleiding (i.o.), uit zeven verschillende disciplines, luisteren naar een complexe casus van een fictieve patiënt op leeftijd. Even later bespreken ze per discipline welke informatie ze nog missen. Om daarna in een gemengd groepje te overleggen over de aanpak. Snel wordt duidelijk dat de specialist ouderengeneeskunde andere prioriteiten stelt dan de maatschappelijk werker. En dat de huisarts de regie wil nemen, terwijl het in dit geval logischer is dat de geriater dat doet.

'Deze bijeenkomst is een schoolvoorbeeld van interprofessioneel leren', aldus projectleider Natasja Looman van het Radboudumc. 'In één dag leren studenten zes andere professies kennen. Spelenderwijs ontdekken ze wat collega's uit andere disciplines leren, doen en kunnen.'

COMPLEXE ZORGVRAAG

Volgens de World Health Organization is er sprake van interprofessioneel leren als twee of meer verschillende professies van en met elkaar leren. Een effectievere samenwerking en betere zorg zijn de beoogde resultaten. Looman: 'Uit onderzoek blijkt dat de samenwerking tussen eerste- en tweedelijnszorg niet altijd effectief is. Terwijl dat juist steeds belangrijker wordt, aangezien patiënten ouder worden en steeds complexere zorgvragen hebben waarbij meerdere professies betrokken zijn. In plaats van allemaal een stukje doen naar eigen inzicht, hoort er een gezamenlijk plan op tafel te komen.' In het Radboudumc wordt er daarom regelmatig discipline-overstijgend onderwijs gegeven. Professionals uit de tweedelijnszorg bezoeken

collega's uit de eerstelijnszorg. Een gynaecoloog i.o. draait een spreekuur mee met een huisarts. Of een huisarts i.o. bezoekt samen met een specialist ouderengeneeskunde i.o. een patiënt. De specialist komt zo in het domein van de huisarts, de huisarts leert van de aanpak en van de specialist. De kern: kennis hebben van elkaars mogelijkheden en beperkingen, om later bijvoorbeeld beter te verwijzen of de juiste vragen aan elkaar te kunnen stellen.

'Hoge muren worden lage drempeltjes'

'We willen op allerlei plekken samenwerkingsverbanden opzetten', vertelt Nynke Scherpbier, hoofd van de Eerstelijnsvervolgopleidingen van het Radboudumc. 'Dat geldt voor de relatie tussen de eerste- en tweedelijnszorg, maar ook tussen artsen enerzijds en verpleegkundigen en paramedici anderzijds.' Looman vult aan: 'Er

Nynke Scherpbier (links) en Natasja Looman staan voor interprofessioneel leren.

Nynke Scherpbier

(53) is hoofd van de Eerstelijnsvervolgopleidingen: de opleidingen tot verslavingsarts, bedrijfsarts, verzekeringsarts, specialist ouderengeneeskunde en huisarts. Ook werkt ze één dag per week als huisarts in Lent. Met de HAN en de medisch specialistische vervolgopleidingen ontwikkelt zij interprofessioneel onderwijs en doet er onderzoek naar. Nynke woont met haar man en drie kinderen in Arnhem. Ze houdt van hockey, zeilen, fietsen en zingen.

Natasja Looman

(44) is projectleider Interprofessional Education (IPE) bij de Eerstelijnsvervolgopleidingen. Ook werkt ze anderhalve dag per week als psycholoog in haar praktijk in Deventer. Als projectleider coördineert Natasja de ontwikkeling en uitvoering van IPE-onderwijs. Daarnaast doet zij wetenschappelijk onderzoek naar 'hoe eerste- en tweedelijns aios transmuraal (intra-professioneel) leren samenwerken tijdens ziekenhuisstages'. Natasja woont met haar partner in Epse en houdt van hardlopen, qigong/yoga en (kunst) schilderen.

bestaan vooroordelen over elkaar, waar we in de opleiding mee aan de slag gaan. De huidige generatie studenten staat meer dan ooit open voor elkaar. Door elkaar te leren kennen en feedback te geven, blijken hoge muren lage drempeltjes te worden.'

Respect is dan ook een voorwaarde om samenwerking te laten slagen, vindt Looman. Maar ook: duidelijk zijn over je verwachtingen, je eigen expertise en grenzen kennen én die van de ander. 'Het begint ermee dat je elkaar leert kennen. Na een ontmoeting pak je sneller de telefoon. Niet alleen om advies te vragen, maar ook om kritiek te leveren als dat nodig is.'

BETERE AFSTEMMING

Uiteindelijk moet het betere zorg opleveren voor de patiënt. Looman: 'We hopen dat de patiënt gaat merken dat de zorg op elkaar afgestemd is, dat zorgverleners weten van elkaar wat ze aan het doen zijn en dat patiënten niet overal opnieuw hun verhaal moeten vertellen.' En de winst voor de huisarts? 'Als je andere professies van dichtbij hebt leren kennen, kun je betere vragen stellen en weet je ook beter wat wel of niet mogelijk is. Als huisarts krijg je een goed beeld van een netwerk rondom een patiënt, zodat je beter kunt beslissen of je de regie gaat voeren of juist overlaat aan bijvoorbeeld een wijkverpleegkundige.' Scherpbier: 'Leren óver de grenzen van je eigen vak is een krachtige manier om zorg te leveren met verschillende professionals. Dát is de toekomst.' ●

Vragen of reageren?

✉ verbind@radboudumc.nl